

Załącznik do Uchwały nr 20 WRDS
z dnia 28 lutego 2019 r.

**Opinia o projekcie ustawy dotyczącej działania gabinetów profilaktyki zdrowotnej
w środowisku nauczania i wychowania oraz warunków jej realizacji**

W związku z planowanym wejściem w życie ustawy o zdrowiu dzieci i młodzieży, która ma przywrócić w szkołach opiekę stomatologiczną, a także zapewnić lepszą opiekę pielęgniarską, Zespół do spraw ochrony zdrowia i do spraw społecznych zwrócił uwagę na problemy związane z funkcjonowaniem gabinetów profilaktyki zdrowotnej w szkołach.

Należy podkreślić fakt, iż w Polsce jest jeden z najniższych w Europie wskaźnik zatrudnionych pielęgniarek i położnych na tysiąc mieszkańców. Województwo Pomorskie w tym zakresie zajmuje ostatnie (16 miejscu) w kraju. Znaczącym problemem jest średnia wieku pielęgniarek, która na koniec 2017 roku wynosiła powyżej 50 lat w skali całego kraju. Trwa bardzo niepokojąca tendencja w której więcej osób kończy karierę niż ją rozpoczyna. Z danych Centralnego Rejestru Pielęgniarek i Położnych wynika, iż do roku 2033 będzie brakowało nawet 169 tyś. Pielęgniarek i Położnych.

- podstawowym problemem dotyczącym planowanej ustawy są braki kadrowe pielęgniarek i brak zainteresowania młodej kadry w środowisku nauczania i wychowania. Aktualnie przeprowadzone analizy wskazują, że liczba (etatów) pielęgniarek, które należy pozyskać z chwilą wejścia w życie (wrzesień 2018r.) nowej ustawy o zdrowiu dzieci i młodzieży, gdy liczba dzieci na jeden etat pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania będzie wynosiła 750 uczniów: 77
- liczba uczniów pozostających bez opieki z powodu braku personelu pielęgniarskiego wyniesie 47437/34,58% badanej populacji
- dane za rok 2015/2016 przedstawiają skalę problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży szkolnej: zaburzenia narządu ruchu 63,3%, wady wzroku 25,2%, zaburzenia w rozwoju somatycznym 18,4%, alergia 13,7%, astma oskrzelowa 11,4%.

Zespół do spraw ochrony zdrowia i do spraw społecznych zwrócił uwagę na potrzebę uwzględnienia w projekcie konieczności współpracy „pielęgniarek szkolnych” i dyrektorów szkół. Uwzględnienie roli gabinetów profilaktyki zdrowotnej w szkołach zawodowych i podstawowych w zakresie preorientacji zawodowej. Współpracy pielęgniarek szkolnych z rodzicami i nauczycielami wychowania fizycznego w zakresie przeciwdziałania powstawaniu dysfunkcji rozwojowych dziecka. Podkreślono również konieczność nadzoru pedagogicznego w zakresie kontroli nad realizacją zadań prozdrowotnych.

Po przedstawieniu szczegółowej informacji przygotowanej przez Konsultanta Wojewódzkiego w dziedzinie Pielęgniarstwa, a także Przewodniczącą Komisji ds. Pielęgniarek w Środowisku

Mc

Nauczania OIPiP, dotyczącej warunków pracy pielęgniarek w środowisku nauczania i wychowania, zespół w składzie:

- 1) Jerzy Karpiński – Dyrektor Wydziału Zdrowia PUW reprezentujący Wojewodę
- 2) Elżbieta Markowska – Prezes ZNP, ekspert Zespołu ds. społecznych
- 3) Jolanta Zajac – Przewodnicząca Komisji ds. Pielęgniarek w Środowisku Nauczania OIPiP w Gdańsku
- 4) Aleksandra Gaworska – Krzemińska – Konsultant Wojewódzki Pielęgniarstwa z GUM
- 5) Maciej Laszkiewicz – Dyrektor Departamentu Zdrowia UMWP reprezentujący Marszałka

Wniósł o uwzględnienie poniżej przedstawionych opinii i propozycji zmian rozwiązań systemowych oraz zapisów w projekcie ustawy o opiece zdrowotnej nad uczniami :

- powołanie grona ekspertów na szczeblu krajowym (decydentów i praktyków) do szczegółowej analizy projektów ustaw dotyczących opieki nad dziećmi i młodzieżą w środowisku nauczania i wychowania,
- powołanie koordynatorów/konsultantów wojewódzkich na szczeblu wojewódzkim w celu ujednolicenia pracy pielęgniarek/ higienistek szkolnych, a tym samym podniesienie jakości realizowanych świadczeń,
- rozszerzenie zapisu dotyczącego kwalifikacji pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania o zapis „Profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniem może sprawować także pielęgniarka, która wyraża gotowość ukończenia kursu kwalifikacyjnego w dziedzinie środowiska nauczania i wychowania w ciągu 2 lat od rozpoczęcia pracy lub rozpocznie specjalizację dla pielęgniarek w środowisku nauczania i wychowania w terminie 2 lat od podjęcia pracy”,
- wprowadzenie zmniejszonej liczby uczniów objętych świadczeniami pielęgniarki szkolnej na jeden etat, po uprzednim zdiagnozowaniu możliwości pozyskania kadr pielęgniarskich na terenie całego kraju,
- wykreślenie zapisu dotyczącego konieczności przemieszczania się pielęgniarki w ciągu jednego dnia do dwóch szkół,
- rozszerzenie zadań pielęgniarki o współudział pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania w orzecznictwie dotyczącym dalszego kształcenia i nauki zawodu u uczniów podejmujących naukę w szkołach o profilu kształcenia zawodowego,
- rozszerzenie zadań pielęgniarki w oparciu o zmienione w ostatnich latach akty prawne rozszerzające autonomię zawodową, co pozwoli na realizację oczekiwań uczniów np. w zakresie obszarów i częstości edukacji zdrowotnej, diagnostyki, leczenia, czy nadzoru i kontynuacji terapii w zakresie chorób przewlekłych,
- wprowadzenie do systemu kształcenia kadr pielęgniarskich na poziomie studiów licencjackich lub magisterskich rozszerzonego zakresu kształcenia z pielęgniarstwa środowiska nauczania i wychowania tak, aby ukończenie go upoważniało pielęgniarkę do podjęcia pracy w charakterze pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania (moduł dla studentów zainteresowanych).

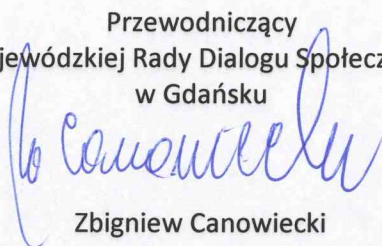
Powyższe uwagi zostały przedstawione na zebraniu Narodowej Rady Rozwoju w grudniu 2016 roku wraz z opracowaniem pt. „OBECNY STAN MEDYCyny SZKOLNEJ W POLSCE WRAZ Z PROPOZYCJAMI NA PRZYSZŁOŚĆ, ABY UNIKNĄĆ BIEŻĄCYCH PROBLEMÓW I JE ROZWIĄZAĆ”.

Następnie w kwietniu 2018 r. na zebraniu Komisji Sejmowej ds. Ochrony Zdrowia przedstawiona została „ANALIZA SYTUACJI DOTYCZĄCEJ OPIEKI NAD DZIEĆMI I MŁODZIEŻĄ Z CHWILĄ WEJŚCIA W ŻYCIE PROPONOWANEJ USTAWY O ZDROWIU DZIECI I MŁODZIEŻY”. Oba opracowania zostały przesłane do Ministra Zdrowia, Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, Instytutu Matki i Dziecka.

Dodatkowo, ze względu na nie wystarczającą i zmniejszającą się liczbę pielęgniarek pracujących w polskim systemie opieki zdrowotnej (Raport NRPiP z 2017r.) oraz wyjątkowo trudną sytuacją w województwie pomorskim (najmniejsza liczba pielęgniarek w porównaniu do województw w całym kraju – ostatnie 16 miejsce w Polsce), **wnioskujemy o:**

- zwiększenie nakładów finansowych w uczelniach publicznych (GUMed, APS) na kształcenie i rozwój infrastruktury dla kierunku pielęgniarstwo. Każdego roku w GUMed obserwujemy duże zainteresowanie młodych ludzi chcących studiować ten kierunek (kilka osób na jedno miejsce). Wpływa na to prestiż uczelni, jakość kształcenia, jak i możliwość studiowania bez ponoszenia kosztów i obciążania budżetu rodzinnego. Jednak ze względu na ograniczone środki finansowe otrzymywane z MZ nie można podjąć decyzji o zwiększeniu limitu przyjęć do poziomu, który w przyszłości mógłby zmienić dramatyczną sytuację naszego województwa. Bez wsparcia MZ i bez zwiększenia liczby studentów oraz poprawy warunków pracy nie będzie można zapewnić bezpieczeństwa mieszkańcom województwa pomorskiego w zakresie usług medycznych.

Przewodniczący
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
w Gdańsku

Zbigniew Canowiecki